

BESLUT

2019-05-24

Dnr 18/03669

SÖKANDE

Munken 7 i Mariefred AB
Box 76
647 22 Mariefred

SAKEN

Allmänt driftsstöd

BESLUT

Mediestödsnämnden avslår Munken 7 i Mariefred AB:s ansökan om driftsstöd för tidningen Gränslöst för 2019.

ÄRENDET

Munken 7 i Mariefred AB ansöker genom en skrivelse inkommen den 15 oktober 2018 om allmänt driftsstöd för 2019 för tidningen Gränslöst. Till ansökan har bolaget bifogat en underskriven försäkran om andel eget innehåll och korrekta uppgifter där Munken 7 i Mariefred AB har intygat att tidningens egna redaktionella innehåll utgjorde minst 55 procent av dess totala redaktionella innehåll under det kalenderår som föregår det år för vilket bidrag söks och att samtliga uppgifter i ansökan är korrekta.

Genom ett e-postmeddelande daterat den 24 oktober 2018 ansöker Munken 7 i Mariefred AB om att mäta upplaga och täckningsgrad under helåret 2018. Den 20 december 2018 beslutade myndigheten att mätningen av tidningen Gränslösts upplaga och täckningsgrad för ansökan 2019 ska grunda sig på helåret 2018.

Den 28 februari 2019 informerade Munken 7 i Mariefred AB om ändringar i utgivningen som avsåg byte av tryckeri, design och till viss del innehåll och att de

ändringarna hade beslutats för länge sedan. Munken 7 i Mariefred AB anför vidare att allt material produceras av tidningens journalister själva.

För att kontrollera om tidningen uppfyller kraven på att vara en dagstidning enligt presstödsförordningen (1990:524) har myndigheten gjort en intern utredning i form av en djupgranskning av en utgåva (v. 49) under 2018. Utredningen gav bl.a. följande resultat. De flesta artiklar som förekommer i utgåvan har tidigare förekommit i andra medier och har kopierats antingen i sin helhet eller endast genomgått ringa bearbetning. Bearbetningen består ofta av enbart mindre förkortningar av text, förändringar av rubriksättning, byte av några ord eller omplacering av meningar i stycken. Det förekommer även artiklar som, vid översättning till engelska, kan återfinnas på andra webbsidor. Andel av artiklar i utgåvan vars internetsökning inte producerat någon träff dvs. att de inte förekommit i andra medier (s.k. ”egna artiklar”) uppgick till 44%. Denna siffra inkluderar artiklar översatta från engelska. Andel egna artiklar exkl. översatta artiklar uppgick till 33%.

Med anledning av vad som framkom i den interna utredningen ovan beställde myndigheten en extern utredning av tre ytterligare utgåvor för att undersöka tidningen Gränslösts andel eget redaktionellt innehåll. Den externa utredningen har tagits fram av medieforskare Karl-Arvid Färm. Rapporten visade följande resultat:

I utgåva 1 (v. 21, 2018) uppgick andel egna artiklar till 38,2% och andelen översatta artiklar uppgick till 3,7%.

I utgåva 2 (v. 34, 2018) uppgick andelen egna artiklar till 33,5% och andelen översatta artiklar till 11%.

I utgåva 3 (v. 2, 2019) uppgick andelen egna artiklar till 18,9% andelen översatta artiklar till 21,6%.

Rapportens slutsatser kan sammanfattas genom bl.a. följande utdrag.

I inget av de tre numren uppnår de egna och översatta artiklarna sammanlagt gränsen på att utgöra 55 procent av det redaktionella materialet. Detta hade varit resultatet även om en kategori för ”övrigt” material (såsom diskuteras ovan) hade inkluderats i undersökningen.

Munken 7 i Mariefred AB har beretts möjlighet att yttra sig över de båda utredningarna. Den 15 april 2019 kom Munken 7 i Mariefred AB in med ett yttrade där bolaget anför bl.a. följande. Det material som den externa utredaren har kallat tveksamt, det vill säga sidor som vi fyllt med information från ”sociala medier”, korsord, innehållsförteckning mm, har jag varit medveten om är hämtat utifrån, men jag kunde aldrig tro att det skulle räknas in i den redaktionella delen av tidningen. Inte heller de sidor vi kallat ”Handla gränslöst” och ”Kulturkollen”. Materialet till dessa sidor är hämtade från andra

håll, alltid angett var, och för mig har det varit ”icke-redaktionellt”, dvs reklam för saker och evenemang. Med tanke på att en mycket liten del av Gränslösts innehåll är ”reklam”, annonser, och att en tidning som får presstöd är tillåten att ha upp till 50% sådant förstår alla att - om jag anat - kunde jag mycket lätt ha bytt ut dessa sidor, och många andra ”tveksamma sidor”, till t ex pluggannonser för Röda korset, Rädda barnen, Amnesty eller liknande. Jag gjorde inte det, tänkte aldrig tanken, eftersom jag var så säker på att den egna delen av det redaktionella materialet var tillräckligt som det var. En av de tre skribenter som ”lånat” alltför mycket material har slutat. De andra två är kvar men har ändrat sitt sätta att skriva radikalt. Tidningen består idag av nästan enbart eget material.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Enligt 1 kap. 3 § Myndigheten för press, radio och tv:s föreskrifter om presstöd (MPRTFS 2016: 1) ska en tidnings egna redaktionella innehåll utgöra minst 55 procent av det totala redaktionella innehållet. Det egna redaktionella innehållet utgörs av originalmaterial. Eget redaktionellt innehåll kan också utgöras av material som utsatts för betydande redaktionell omarbetning eller köpts in från till exempel text- eller bildleverantör enkom för den bidragssökande tidningen och som inte har publicerats i dagstidning, i första hand på samma utgivningsort, som den bidragssökande tidningen har ett redaktionellt samarbete med. Med originalmaterialet avses material som enbart tillkommit för den egna tidningen. Vid mätning av redaktionellt innehåll får den mätta volymen eget redaktionellt innehåll ökas med 0,5 procent och därefter avrundas till närmaste heltal.

Som riktlinjer vid helhetsbedömning av om en tidning är en dagstidning enligt mediestödsnämndens beslut (dnr 13/00138) utgår mediestödsnämnden från bl.a. att med betydande omarbetning avses inte förminskningar eller förstoringar av text, bilder eller egna annonser som införts i en annan tidning, inte heller enbart förändringar i rubriksättning, layout eller annan förändring som inte medför nämnvärt redaktionellt medarbete.

SKÄLEN FÖR MEDIESTÖDSNÄMNDENS BESLUT

Utifrån de uppgifter som framkommit av såväl den interna som den externa utredningen av utgåvor av Gränslöst under 2018 och 2019 uppfyller tidningen inte kravet på att det egna redaktionella innehållet ska utgöra minst 55 procent av det totala redaktionella innehållet. Vad Munken 7 i Mariefred AB anfört angående att övrigt material inte bör anses som redaktionellt material påverkar inte den bedömningen. Tidningen Gränslöst uppfyller därmed inte kravet på att vara en dagstidning i den betydelsen som avses i presstödsförordningen och Munken 7 i

Mariefred AB:s ansökan om allmänt driftsstöd för tidningen Gränslöst för 2019 ska därför avslås.

Mediestödsnämndens beslut får inte överklagas enligt 5 kap. 4 § presstödsförordningen.

Beslut i detta ärende har fattats av ordföranden Anita Linder samt ledamöterna Annika Malm, Rossana Dinamarca, Hans Ekström, Dag Klackenberg, Niclas Malmberg, Maria Norbäck, Jonas Rydfors och Brit Stakston. Handläggaren Dinara Berg har varit föredragande.

Mediestödsnämnden

Anita Linder

Dinara Berg

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.